

Gruzja: poprawki do konstytucji tłem walki politycznej Gruzińskiego Marzenia i ZRN

Aleksandra Jarosiewicz, Gruzja: poprawki do konstytucji tłem walki politycznej
Gruzińskiego Marzenia i ZRN

25 marca gruziński parlament w trzecim i ostatnim czytaniu przyjął poprawki do konstytucji ograniczające uprawnienie prezydenta, tj. pozbawiające go możliwości powoływania rządu bez uzyskania poparcia większości parlamentarnej. Za przyjęciem poprawek głosowało rządzące Gruzińskie Marzenie (GM) oraz opozycyjny Zjednoczony Ruch Narodowy (ZRN) związany z prezydentem Micheilem Saakaszwilim. Wprowadzenie zmian poprzedzone zostało na wniosek ZRN tzw. głosowaniem sprawdzającym (prawnie niewiążącym), w którym Gruzińskie Marzenie nie uzyskało większości kwalifikowanej potrzebnej do zmiany ustawy zasadniczej, a które zademonstrowało spójność obozu Saakaszwilego. Zmiana konstytucji jest zgodna z zaleceniami Komisji Weneckiej i została pozytywnie przyjęta przez USA, UE oraz Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy. Wprowadzenie poprawek wymaga podpisu prezydenta, co ze względu na przychylne stanowisko Saakaszwilego wobec zmian jest formalnością.

Komentarz

- Wprowadzone zmiany konstytucyjne w obecnych realiach politycznych Gruzji mają jedynie symboliczne znaczenie, ponieważ prezydent Saakaszwili nigdy (zwłaszcza w warunkach trudnej kohabitacji po wyborach w październiku 2012 roku) nie korzystał z anulowanych uprawnień i deklarował brak takich zamiarów. Co więcej, zmiany będą obowiązywać jedynie do czasu wyboru nowego prezydenta w październiku br. Wówczas wejdą w życie przyjęte w 2010 roku poprawki idące w kierunku postulowanego przez Zachód ograniczenia władzy prezydenckiej i wzmocnienia uprawnień parlamentu.
- Zmiana konstytucji, a przede wszystkim tryb zmiany (głosowanie testujące) są natomiast istotnym przejawem trwającej w Gruzji bezpardonowej walki politycznej między GM a ZRN przed nadchodzącymi wyborami prezydenckimi. Poprawiając konstytucję w duchu zgodnym z zaleceniami Komisji Weneckiej, Gruzińskie Marzenie stara się bowiem zademonstrować, że jest siłą prodemokratyczną. Obóz rządzący liczył także na dekompozycję opozycji i tym samym osłabienie prezydenta Saakaszwilego. Ze względu na konieczność utrzymania wizerunku konstruktywnej i prodemokratycznej opozycji, jak

też brak praktycznych przeciwwskazań (poprawki nie wpływają na działania prezydenta) ZRN poparło zmiany. Zarazem jednak doprowadziło do głosowania testowego, by zaprezentować spójność wewnętrzną i własną pozycję w parlamencie.

- W najbliższych tygodniach dojdzie do dalszego zaostrzania się walki politycznej między ZRN oraz GM w parlamencie. Następną jej odsłoną będzie zapowiedziana na przyszły tydzień dyskusja nad ustawą o Najwyższej Radzie Sprawiedliwości, organem sprawującym kontrolę nad sądownictwem w Gruzji. Kształt aktu prawnego regulującego status tej instytucji, oprócz doraźnego wymiaru walki politycznej, będzie miał realny wpływ na funkcjonowanie władzy sądowniczej w państwie i tym samym będzie testem dla demokratycznych zamierzeń ekipy rządzącej, i jako taki jest obserwowany przez Zachód.